

Βριλήσσια 22-09-2001

Εθνος
Αρχείο ΖύωσΜ. Παπακωνσταντίνου (Αγνώστ) 4/10
2001

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Το κυρίαρχο στοιχείο αυτή την εποχή είναι η ανησυχία των απλών ανθρώπων, αλλά και των επιχειρηματιών. Ανησυχία η οποία σε μεγάλο βαθμό πηγάζει από την αδυναμία πρόβλεψης των συνεπειών από το τρομοκρατικό χτύπημα και τα αντίποινα των Αμερικανών.

Οι καθησυχαστικές δηλώσεις δεν γίνονται πιστευτές, γιατί δεν ταιριάζουν με τις εντυπώσεις που έχει δημιουργήσει η τηλεόραση. Ετσι, υπάρχει μία αντίφαση. Από τη μία πλευρά οι καθησυχαστικές δηλώσεις του τύπου «η ελληνική οικονομία είναι προστατευμένη από το ευρώ» (η οποία σε γενικές γραμμές είναι σωστή) και από την άλλη το πολεμικό κλίμα των καναλιών. Όπως γίνεται αντιληπτό τα δεύτερα υπερσχύουν και όχι μόνο εξουδετερώνουν τις δηλώσεις, αλλά ακυρώνουν και ιδίως καθιστούν αφερέγγυο το λόγο με αποτέλεσμα να μη γίνεται πιστευτός.

Η σωστότερη αντιμετώπιση είναι η παραδοχή των προβλημάτων και η ανάδειξη των αντιστάσεων και των μέτρων που θα ληφθούν για να περιοριστούν οι συνέπειες για την ελληνική οικονομία (π.χ. περικοπές δαπανών, προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών, επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων, εκσυγχρονισμός της οικονομίας).

Η υπενθύμιση των κονδυλίων που εισρέουν από τα κοινοτικά προγράμματα, η μείωση των επιτοκίων για κατανάλωση και στέγη, η αύξηση των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων σε ποσοστά 10% περίπου, θωρακίζουν την οικονομία και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για καλή πορεία.

Οι επιπτώσεις από την ύφεση στις ΗΠΑ θα είναι πολύ μικρές γιατί είναι μικρός και όγκος των εξαγωγών προς τις ΗΠΑ (μόνο το 5% του συνόλου). Θα υπάρξουν, όμως δυσκολίες στις εξαγωγές προς την Ευρώπη λόγω επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης των οικονομιών των χωρών της Ε.Ε.

Για τον προϋπολογισμό το ζήτημα που αναμένεται να εγείρει η αξιωματική αντιπολίτευση είναι η αξιοπιστία των στοιχείων και των διαφόρων κονδυλίων. Η απάντηση βρίσκεται στους προϋπολογισμούς του παρελθόντος οι οποίοι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προβλέψεις. Η περικοπές καταναλωτικών δαπανών του Δημοσίου είναι η απάντηση, ενώ δεν θα πρέπει να περικοπούν κοινωνικές δαπάνες και επενδυτικά προγράμματα.

Για το υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών έχει ιδιαίτερη σημασία να τονίσει κανείς ότι υπάρχει ένα σκέλος της οικονομίας το οποίο ανήκει στην αρμοδιότητά του και το οποίο βαδίζει πάρα πολύ καλά. Πρόκειται για τις τηλεπικοινωνίες. Οι επιτυχίες του ΟΤΕ, αλλά και των άλλων εταιρειών δείχνουν ότι η χώρα μας μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα.

Η Ολυμπιακή είναι ένα πρόβλημα οικονομικό, αλλά πρωτίστως αντιμετωπίζεται ως ζήτημα ασφάλειας και εξυπηρέτησης των επιβατών σε συνδυασμό με την επιμήκυνση του χρόνου του ταξιδιού εξαιτίας των διαδικασιών που ακολουθούνται πλέον στα αεροδρόμια.

Η πώληση της Ολυμπιακής στις νέες συνθήκες θα θεωρηθεί μεγαλύτερη επιτυχία (να δημιουργηθεί το κατάλληλο κλίμα ώστε να προβληθεί ως τέτοια), ενώ ενδεχόμενη αποτυχία θα πρέπει να συνδυαστεί με τις οικονομικές δυσκολίες των αεροπρικών

εταιρειών (το κλίμα που αναφέρθηκε προηγουμένως θα βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η πλευρά των επενδύσεων και των έργων, γιατί εμπереύουν το στοιχείο της δημιουργίας και συνεπώς της ελπίδας και της προοπτικής.

✓ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Το ενεργό ενδιαφέρον των επενδυτών είναι "παγωμένο". Όμως, οι επενδυτές παρακολουθούν τις εξελίξεις και κρίνουν τη συμπεριφορά και τη στάση των πολιτικών και άλλων παραγόντων.

Σιγά-σιγά κερδίζει έδαφος η άποψη ότι οι πολιτικοί δεν θα πρέπει να αναμειγνύονται ευθέως στα τεκταινόμενα στη Σοφοκλέους. Το τελευταίο επεισόδιο με τη ΔΕΚΑ προκάλεσε δυσαρέσκεια στην πλειοψηφία των επενδυτών, γιατί υπήρχε διάχυτη η εκτίμηση ότι το χρηματιστήριο έτεινε να βρει την ισορροπία του και ότι υπήρχαν οι προϋποθέσεις για σταδιακή ανάκαμψη.

Το προηγούμενο σκηνικό ανατράπηκε μετά το τρομοκρατικό χτύπημα στις ΗΠΑ, όμως το αίσθημα της μη ενεργούς ανάμιξης των πολιτικών παρέμεινε ισχυρό και μάλλον ενισχύθηκε.

Η διαφαινόμενη συνέχιση της ίδιας στάσης της Ν.Δ. και του Μ. Εβερτ (είναι πολύ πιθανό να υπάρξουν και άλλες ενέργειες π.χ. Αγροτική) μάλλον προβλήματα θα προκαλέσει στην αντιπολίτευση.

Επικοινωνιακά η πιο ενδεδειγμένη στάση είναι η καταγγελία της ευθείας ανάμιξης των πολιτικών, η απρόσκοπτη λειτουργία της δικαιοσύνης όταν αυτή εμπλέκεται, η ανάδειξη εκείνων των πλευρών της οικονομίας οι οποίες συμβάλλουν στην ενίσχυση της Σοφοκλέους και προβολή της ιδέας ότι το χρηματιστήριο έχει μελλοντικά (εφόσον αρχίσει να ξεθωιάζει ο αντίκτυπος από τις εξελίξεις στο μέτωπο της τρομοκρατίας) τις προοπτικές να πάει καλύτερα όταν αφεθεί να λειτουργήσει ως αγορά με κανόνες.

Επίσης, η θέση ότι το χρηματιστήριο πρέπει να εκσυγχρονιστεί, να αποκτήσει πιο αποτελεσματικούς θεσμούς ελέγχου και εποπτείας ώστε να αποτρέπονται τα "παιχνίδια" και να τιμωρούνται οι ένοχοι όσο ψηλά κι' αν βρίσκονται αφενός μεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα αφετέρου δε ικανοποιεί το κοινό αίσθημα των επενδυτών.

✓ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Επανερχεται στο προσκήνιο και αν δεν υπάρξουν εξελίξεις στο μέτωπο της τρομοκρατίας (αντίποινα των ΗΠΑ), τότε κατά πάσα πιθανότητα θα είναι το σπουδαιότερο θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν τα ΜΜΕ.

Η μείωση των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας αναμένεται να δυσκολέψει τα περιθώρια ελιγμών της κυβέρνησης. Το πιο ευαίσθητα σημεία για τους ασφαλισμένους είναι τα ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα και η μεγάλη αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης.

Μικρή αύξηση των εισφορών των ασφαλισμένων θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή ως αντίδοτο στα όρια ηλικίας. Όμως, οικονομικά δεν είναι η ενδεδειγμένη λύση γιατί το κόστος της εργασίας στη χώρα μας είναι ήδη υψηλό.

Η καλύτερη αντιμετώπιση είναι ο εκσυγχρονισμός του συστήματος, η καλύτερη λειτουργία των ταμείων, η εξάλειψη της σπατάλης, η πάταξη της εισφοροδιαφυγής, η ασφάλιση όλων των εργαζομένων, η κατάργηση των ανισοτήτων στους όρους και τις προϋποθέσεις της συνταξιοδότησης, η μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των συνταξιούχων, η εξασφάλιση κατώτατης σύνταξης σε όλους, η τριμερής χρηματοδότηση, η εισαγωγή στοιχείων κεφαλαιοποιητικού συστήματος ώστε να υπάρξουν τρεις πυλώνες χρηματοδότησης του ασφαλιστικού, η ανάγκη παροχής ποιοτικών υπηρεσιών από τα ταμεία.

Αν το κοινωνικό σύνολο πεισθεί ότι θα γίνουν τα προαναφερόμενα, τότε ενδεχομένως θα μπορούσε να υπάρξει περαιτέρω συζήτηση για θυσίες οι οποίες όμως θα είναι δίκαια κατανεμημένες.

Πάντως, χωρίς συναίνεση και συμφωνία δεν αναμένεται να υπάρξει βιώσιμη λύση.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Είναι το θέμα που προκαλεί μεγάλες ανησυχίες σε πλατιά στρώματα του πληθυσμού. Είτε γιατί υπάρχει κάποιος νέος στην οικογένεια που είναι άνεργος ή δεν μπορεί να βρει εργασία (ιδιαίτερα η ανεργία πλήττει τις νέες γυναίκες). Επίσης, αίσθημα ανασφάλειας και φόβου εκδηλώνεται σε κάποιες κατηγορίες εργαζομένων με ηλικία πάνω από των 45 ετών.

Η ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας με την ανάδειξη των μέτρων και παρεμβάσεων (προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης, ειδίκευσης), των αναπτυξιακών προοπτικών της οικονομίας (διπλάσιοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση) και προπαντός η ανάγκη προσανατολισμού προς επαγγέλματα τα οποία έχουν ζήτηση (στην πληροφορική, το ιντερνέτ και γενικότερα στις τεχνολογίες της επικοινωνίας υπάρχουν 90.000 περίπου κενές θέσεις) είναι η ενδεδειγμένη αντιμετώπιση.

Πάντως, τα στοιχεία τόσο από τους διεθνείς οργανισμούς (Eurostat, ΟΟΣΑ, ΔΝΤ) όσο και από την Ελλάδα δείχνουν ότι θα υπάρξει μείωση της ανεργίας. Όμως, είναι μικρή και ανεπαρκής (Το ΔΝΤ προβλέπει ότι από 11,3% του ενεργού πληθυσμού το 2000 θα μειωθεί στο 10,9% το 2001 και στο 10,7% το 2002).

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Συνδέεται με την Ολυμπιακή και γενικότερα τις μεταφορές και συνεπώς υπάρχει κοινό πεδίο ενδιαφέροντος.

Όμως, το πρόβλημα δεν είναι οι μεταφορές, αλλά η αδυναμία στην επεξεργασία ενός σχεδίου που θα προβάλλει και θα προωθήσει τα πλεονεκτήματα της χώρας, καθώς και την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα το 2004.

Επίσης, στο πλαίσιο του εκσυγχρονιστικού λόγου είναι ανάγκη να επισημαίνεται η αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών και η βελτίωση της ποιότητας.

Ένα άλλο σημείο το οποίο χρειάζεται προσοχή είναι η αντιμετώπιση του Ελληνα τουρίστα. Δεν θα πρέπει να θεωρείται δευτέρας κατηγορίας σε σύγκριση με τους ξένους και ούτε να πληρώνει πολύ ακριβότερα τις ίδιες υπηρεσίες.

Το αίσθημα της ανασφάλειας έχει ενισχυθεί μετά το τρομοκρατικό χτύπημα και συνεπώς σε όλα τα θέματα άξονας των όποιων τοποθετήσεων θα πρέπει να είναι η ψυχραιμία και οι ενέργειες για ενίσχυση του αισθήματος της ασφάλειας για τις οικονομικές εξελίξεις.